

บทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
Role of Administrator and Teacher Performance in School
under The Secondary Educational Service Area Office 8

วสิษฐ์พล รอบจังหวัด

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.083-693-3274, E-mail: whiskyagre087@gmail.com

สงวน อินทร์รักษ์

อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
โทร.081-719-3321, E-mail: san_inrak@hotmail.com

Wasitpon Robchangwat

Student, Educational Administration, Faculty of Education, Silpakorn University

Sanguan Inrak

Lecturer, Educational Administration, Faculty of Education, Silpakorn University

รับเข้า: 2 มิถุนายน 2563 แก้ไข: 19 มิถุนายน 2563 ตอรับ: 26 มิถุนายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 2) การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 48 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารตามแนวคิดของมินท์ซ์เบิร์ก และการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา โดยใช้มาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.38$) และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การปฏิบัติงานของ

ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และพบว่าอยู่ในระดับมาก 11 ด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy}=.581$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหาร การปฏิบัติงานของครู

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study role of school administrator under the Secondary Educational Service Area Office 8, 2) to study teacher performance in school under the Secondary Educational Service Area Office 8, and 3) to study the relationship between role of administrator and teacher performance in school under the Secondary Educational Service Area Office 8. The sample were 48 schools under the Secondary Educational Service Area Office 8. The 2 respondents in each school were; a school administrator and a teacher. There were 96 respondents. The research instrument was a questionnaire about role of administrator based on Mintzberg's concept, and teacher performance in school according to Professional Standards for Teacher based on Secretariat Office of the Teachers' Council of Thailand. The statistical analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient.

The research found that: 1) Role of school administrator under the Secondary Educational Service Area Office 8, as a whole were at a high level ($\bar{x}=4.38$), as each aspect was at a high level. 2) Teacher performance in school under the Secondary Educational Service Area Office 8, as a whole were at a high level ($\bar{x}=4.17$), as 1 aspect was at a highest level and 11 aspects were at a high level. 3) The relationship between role of administrator and teacher performance in school under the Secondary Educational Service Area Office 8 was found at a medium level ($r_{xy}=.581$), which was statistically significant at .01.

Keywords: role of administrator, teacher performance

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานหลักที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายการศึกษา ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา คือผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำสูง มีความรู้ ทักษะและความสามารถในเรื่องงานเป็นอย่างดี อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงในองค์กรใด ๆ ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำในการตั้งใจและเตรียมสมาชิกในองค์กรเพื่อทำสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะครู จะต้องได้รับการพัฒนาทักษะในหน้าที่ให้เป็นมืออาชีพอันจะส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษา (เสาวนิตย์ ชัยมุสิก, 2544) ดังนั้น หน้าที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องมีบทบาทคือการทำอย่างไรให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา บุคคลที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำงานให้บรรลุเป้าประสงค์สำเร็จได้ ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับลูกศิษย์เติบโตและพัฒนาเป็นสมาชิกของชุมชน สังคมที่มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (ชุดิกานูจน์ รุ่งเรือง, 2553)

ในปัจจุบันภาพรวมของระบบการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นยังไม่เหมาะสม และขาดความคล่องตัว เนื่องจากระบบการบริหารจัดการศึกษาของไทยยังมุ่งเน้นการบริหารตามกฎ ระเบียบมากกว่าการบริหารเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย และยังไม่เชื่อมโยงกับการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบตามหลักธรรมาภิบาล การแยกบทบาทระหว่างผู้กำกับการศึกษากับผู้จัดการศึกษา ยังไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย ส่งผลให้เกิดความสูญเปล่าและความไม่มีประสิทธิภาพของระบบการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งกระบวนการทางการศึกษา ระบบบริหารจัดการมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการนำปัจจัยหรือทรัพยากรป้อนเข้ากระบวนการผลิตให้ได้ผลผลิตตามต้องการนั้น ตัวป้อนที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนให้การดำเนินการต่าง ๆ ของสถานศึกษาประสบความสำเร็จ ซึ่งบทบาทของผู้บริหารตามแนวคิดของ Mintzberg ซึ่งกล่าวถึงบทบาทที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติมี 3 ด้าน ดังนี้ 1) บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Role) 2) บทบาทด้านสารสนเทศ (Informational role) 3) บทบาทด้านการตัดสินใจ (Decisional Role) (Mintzberg, 1989)

จากผลการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ประเทศไทยยังประสบปัญหาในการจัดการศึกษา เรื่องการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาบางโรงเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เกิดความไม่พึงพอใจของบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งครูบางคนขาดประสิทธิภาพในการทำงาน และมีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบสูง บางโรงเรียนยังมีปัญหาต่าง ๆ หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) อีกทั้งสภาพปัญหาวิชาชีพครูในปัจจุบัน นับว่ามีความสลับซับซ้อนและรุนแรงขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยตรงและโดยอ้อมต่อคุณภาพการจัดการศึกษาและต่อคุณภาพของผู้เรียน ปัญหาภาระงานที่ขาดสมดุล ปัญหาการขาดความเข้าใจในรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาการใช้เทคโนโลยี ปัญหาการดูแลผู้เรียนที่อยู่ในสถานะเสี่ยง ไปจนถึงปัญหาหนี้สินครู เป็นตัวอย่างของปัญหาที่ล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพของครู (สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา, 2550)

ยกตัวอย่างผลที่ได้จากการปฏิบัติงานของครู ด้านการยกระดับคุณภาพผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน ในปีการศึกษา 2559 ทางสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ซึ่งผลการสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2559 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า มี 3 รายวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยพัฒนาขึ้น ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ ส่วนในอีก 2 รายวิชานั้นมีค่าคะแนนเฉลี่ยลดลง ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และผลการสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2559 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า มี 2 รายวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยพัฒนาขึ้น ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ส่วนในอีก 3 รายวิชานั้นมีค่าคะแนนเฉลี่ยลดลง ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งจากผลการทดสอบระดับชาติดังกล่าว ถือว่าเป็นผลการทดสอบที่ยังไม่น่าพอใจ ทางสถานศึกษาจึงควรมีการพัฒนาจัดการศึกษาให้มีคุณภาพในระดับที่สูงขึ้น โดยมุ่งเน้นการบริหารงานวิชาการและปฏิบัติงานด้านวิชาการให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8, 2560)

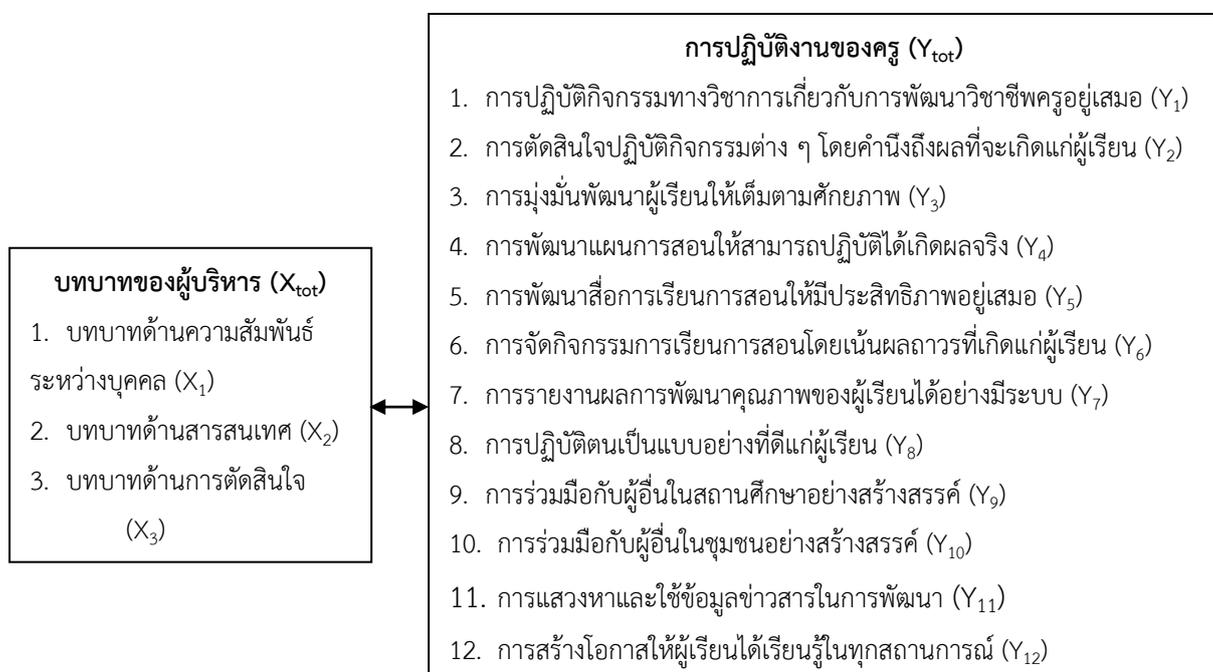
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารตามแนวคิดของ Mintzberg (1989) ซึ่งกล่าวถึงบทบาทที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติมี 3 ด้าน ดังนี้ 1) บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Role) 2) บทบาทด้านสารสนเทศ (Informational role) 3) บทบาทด้านการตัดสินใจ (Decisional Role) ในด้านการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2558) ดังนี้ 1) การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ 2) การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3) การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 4) การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5) การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน 7) การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 8) การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) การร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) การร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 12) การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังแสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จำนวน 55 แห่ง ประกอบด้วย สถานศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดราชบุรี จำนวน 26 แห่ง และสถานศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดราชบุรี จำนวน 29 แห่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ที่ได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่าง จากการเปิดตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 48 แห่ง แล้วใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) กำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 96 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษาสูงสุด 4) ตำแหน่งปัจจุบัน 5) ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารตามแนวคิดของ Mintzberg จำนวน 26 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา โดยใช้มาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 12 มาตรฐาน จำนวน 50 ข้อ

โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดไว้ 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาและสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามขึ้น จำนวน 1 ฉบับ ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิดจากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศมาสร้าง ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหา

วัตถุประสงค์การวิจัย และปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) ซึ่งผลการตรวจสอบที่ได้มีค่าระหว่าง 0.60–1.00

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 และ 9 รวมทั้งสิ้น 15 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 30 ฉบับ

ขั้นตอนที่ 4 หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา โดยใช้วิธีของ Cronbach (1974) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตัวแปรต้นมีค่าเท่ากับ 0.98 และตัวแปรตามมีค่าเท่ากับ 0.98

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 แห่ง โดยผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนคือ ทำหนังสือเรียนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู ให้ช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยผู้ดำเนินการวิจัยได้นำผลการวิเคราะห์มาเทียบตามแนวคิดของ Best (1970) มีรายละเอียดดังนี้

4.50 - 5.00 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารหรือการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารหรือการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารหรือการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารหรือการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารหรือการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไป 96 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 96 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย นำเสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 57.29 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 38 คน ร้อยละ 39.58 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 29 คน ร้อยละ 30.21 ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 63 คน ร้อยละ 65.62 รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 28 คน ร้อยละ 29.17 ผู้ให้ข้อมูลออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 48 คน ร้อยละ 50 และครู จำนวน 48 คน ร้อยละ 50 และผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบันระหว่าง 1-5 ปี จำนวน 24 คน ร้อยละ 25 รองลงมา คือ ระหว่าง 6-10 ปี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

การวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำไปเปรียบเทียบตามแนวคิดของ Best (1970) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

ด้านที่	บทบาทของผู้บริหาร (X_{tot})	\bar{x}	SD	ระดับ
1	บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_1)	4.46	0.42	มาก
2	บทบาทด้านสารสนเทศ (X_2)	4.38	0.44	มาก
3	บทบาทด้านการตัดสินใจ (X_3)	4.30	0.49	มาก
รวม		4.38	0.43	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า บทบาทของผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.38$, $SD=0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก

ทุกด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.30-4.46 โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (\bar{x} =4.46, SD=0.42) บทบาทด้านสารสนเทศ (\bar{x} =4.38, SD=0.44) และ บทบาทด้านการตัดสินใจ (\bar{x} =4.30, SD=0.49) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8

การวิเคราะห์การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำไปเปรียบเทียบตามแนวคิดของ Best ๖1970) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวม

ข้อที่	การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Y_{tot})	\bar{x}	SD	ระดับ
1	การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่เสมอ (Y_1)	4.15	0.46	มาก
2	การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2)	4.02	0.48	มาก
3	การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3)	4.11	0.49	มาก
4	การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง (Y_4)	4.12	0.50	มาก
5	การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5)	4.02	0.51	มาก
6	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6)	4.24	0.38	มาก
7	การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7)	4.11	0.57	มาก
8	การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8)	4.54	0.39	มากที่สุด
9	การร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9)	4.29	0.47	มาก
10	การร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ (Y_{10})	4.01	0.55	มาก
11	การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11})	4.24	0.43	มาก
12	การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12})	4.22	0.41	มาก
รวม		4.17	0.40	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.17$, $SD=0.40$) เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ข้อที่ 8 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ($\bar{x}=4.54$, $SD=0.39$) และพบว่า อยู่ในระดับมาก 11 ข้อ โดยค่าเฉลี่ยที่มากที่สุดและน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 9 การ ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x}=4.29$, $SD=0.47$) และข้อที่ 10 การร่วมมือกับผู้อื่น ในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x}=4.01$, $SD=0.55$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y ₈	Y ₉	Y ₁₀	Y ₁₁	Y ₁₂	Y _{tot}
X ₁	.424**	.471**	.466**	.495**	.431**	.292*	.256	.529**	.498**	.320*	.467**	.486**	.497**
X ₂	.583**	.597**	.603**	.613**	.458**	.419**	.354*	.553**	.574**	.413**	.491**	.567**	.604**
X ₃	.531**	.573**	.531**	.547**	.454**	.324*	.326*	.447**	.540**	.437**	.464**	.484**	.553**
X _{tot}	.541**	.578**	.562**	.581**	.471**	.363*	.330*	.534**	.566**	.413**	.499**	.539**	.581**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า บทบาทของผู้บริหาร (X_{tot}) กับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับ ปานกลาง ($r_{xy}=.581$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาบทบาทของผู้บริหารรายด้าน (X₁-X₃) กับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา รายด้าน (Y₁-Y₁₂) พบว่ามีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 35 คู่ โดยคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) สูงที่สุด คือ บทบาทด้านสารสนเทศ (X₂) มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้ เกิดผลจริง (Y₄) ($r_{xy}=.613$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy})

ต่ำที่สุด คือ บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_1) กับการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) ($r_{xy} = -0.256$) ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์กัน

อภิปรายผล

1. บทบาทของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บทบาทด้านสารสนเทศ และบทบาทด้านการตัดสินใจ ตามลำดับ ทั้งนี้ บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา ผู้บริหารไม่สามารถกระทำตามลำพังเพียงผู้เดียวได้ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานและบุคคลต่าง ๆ จากทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานและบุคคลต่าง ๆ อยู่เสมอ โดยเป็นผู้กำหนดทิศทาง เป้าหมายกลยุทธ์ และนโยบายของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและบุคคลภายนอกเพื่อให้เกิดการยอมรับนับถือ ปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับกาลเทศะใช้อิทธิพลตามตำแหน่งหน้าที่ในทางที่ถูกต้อง มีความสามารถในการชักจูง กระตุ้น โน้มน้าวให้กำลังใจและรู้จักการประนีประนอมเพื่อช่วยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานในทิศทางที่ถูกต้อง มีการฝึกอบรมครูให้พัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งสร้างและรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษา บุคคลภายนอก ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการเข้าร่วมประชุม ร่วมงานสังคมหรืองานสาธารณะอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณิชชานันท์ รุจิราภทสรสิทธิ์ (2556) ที่ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บทบาทด้านการตัดสินใจ และบทบาทด้านสารสนเทศ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณิชชชราณี ศรีปานนาค (2554) ที่ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารโรงเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือ ผู้อำนวยการความสะดวก และอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านผู้ส่งเสริมสนับสนุน ผู้ให้คำปรึกษา ผู้ประเมิน และผู้คาดการณ์

2. การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และพบว่า อยู่ในระดับมาก 11 ด้าน โดยค่าเฉลี่ยที่มากที่สุดและน้อย

ที่สุด คือ การร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และการร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อาจเนื่องมาจากครูในยุคปัจจุบันได้รับการอบรมสั่งสอนจากสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพ ทั้งด้านความรู้และด้านการปฏิบัติตน และอาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ครูต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการปฏิบัติตนของครู ทำให้ครูนั้นต้องแสดงออก ประพฤติและปฏิบัติตนในด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย กริยาวาจา และจริยธรรมให้เหมาะสมกับความ เป็นครูอย่างสม่ำเสมอ จนทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธา และนับถือเป็นแบบอย่าง เช่น ครูแต่งกายที่สะอาด สุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ แสดงกิริยา มารยาท สุภาพ เรียบร้อยอยู่เสมอ อุทิศเวลาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความจำเป็นและความเหมาะสม ประพฤติปฏิบัติตนโดยยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสมกับความ เป็นครูอยู่เสมอ และมีความภาคภูมิใจในเกียรติและรางวัลที่ได้รับและรักษาไว้อย่างเสมอต้นเสมอปลาย ส่วนการร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย แต่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูต้องปฏิบัติหน้าที่หลักในสถานศึกษา เช่น การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดทำระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียน งานหน้าที่ในกลุ่มบริหารงานต่าง ๆ เป็นต้น จึงทำให้การร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนไม่สามารถปฏิบัติได้ดีเท่าที่ควร อย่างเช่น การปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน การมีส่วนร่วมส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนศึกษาอย่างเหมาะสม และการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาด้วยความเต็มใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ วิจิตรวงศ์วาน (2556) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามลำดับแรก ดังนี้ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน การร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ตามลำดับ

3. จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ซึ่งได้กำหนดไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการทำงานสามารถเลือกรูปแบบการบริหารงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีความรอบรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา มีความคิดริเริ่ม สามารถบอกทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา พัฒนาคูณภาพผู้เรียนได้

ชัดเจน มีการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเพื่อปรึกษาหารือการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ตลอดจนเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงาน มีการส่งเสริมให้ครูดึงความสามารถและศักยภาพของตนในด้านต่าง ๆ นั้น ออกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาองค์การ ส่งเสริมและพัฒนาครูให้ผลิตสื่อการสอนโดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูมีความสุขในการทำงาน สร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวครูให้เกิดขึ้น อันจะเป็นแรงผลักดันให้ครูสามารถดำเนินการทำสิ่งต่าง ๆ ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาติชาย ศรีจันทร์ดี (2556) ที่ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บทบาทด้านการตัดสินใจ ดังนั้นผู้บริหารควรแสดงบทบาทด้านการตัดสินใจอย่างเต็มที่ เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาหรือขจัดความขัดแย้ง ควรประยุกต์ใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา ระบุปัญหาได้อย่างถูกต้อง และตัดสินใจแก้ปัญหาบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีความถูกต้อง เพื่อให้การตัดสินใจนี้เกิดเป็นผลประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาสถานศึกษา
2. จากผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ เช่น การปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน การมีส่วนร่วมส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น ให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาด้วยความเต็มใจ
3. จากผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบทบาทด้านสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาโดยภาพรวมสูงที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรสื่อสารข้อมูลข่าวสารให้ครูในโรงเรียนทราบอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย มีการให้นโยบายที่ชัดเจน กำหนดทิศ

ทางการปฏิบัติงานแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนที่เป็นรูปธรรม มีการประชุมชี้แจงครูเพื่อแจ้งข่าวสารหรือข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้การปฏิบัติงานของครูสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารและการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดอื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์มาในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป
2. ควรมีการศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ควรศึกษาแนวคิดอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จารุวรรณ วิจิตรวงศ์วาน. (2556). การตัดสินใจของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชาติชาย ศรีจันทร์ดี. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชุติกานุจน์ รุ่งเรือง. (2553). โครงการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “การพัฒนาข้าราชการครูผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาและวิทยฐานะ”. โครงการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาประจำกรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา รุ่น 7 ปีการศึกษา 2552. ม.ป.ท.
- ณัชชัตราณีย์ ศรีปานนาค. (2554). บทบาทผู้บริหารโรงเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐชานันท์ รุจิราภักดิ์. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. (2550). การวิจัยการทดลองตัวแบบการพัฒนาครูแบบอิงพื้นที่เป็นฐานและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาครู. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8. (2560). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2560. ราชบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2558). **มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ**. กรุงเทพฯ:
พี.เอ. สีฟวิง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **รายงานการวิจัยเรื่องสภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-
20 ปี**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ:
พริกหวานกราฟฟิค.
- เสาวนิตย์ ชัยมุสิก. (2544). **การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา**.
กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์.
- Best, J. W. (1970). **Research in Education**. New Jersey: Prentice-Hall Inc.
- Cronbach, L. J. (1974). **Essentials of Psychological**. 3rd ed. New York: Harper & Row
Publisher.
- Krejcie, R., & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*.
Journal for Education and Psychological Measurement.
- Mintzberg, H. (1989). **Mintzberg on management inside our strange world of
organizations**. New York: Collier Macmillan.